

Kommunal og moderniseringsdepartementet (KMD)
Att: Line Bystrøm

Oslo 11. mars 2016

Kommentarer til rapporten

"Konsekvenser av å endre eller fjerne tilknytningsplikten til fjernvarme"

Innledning

Vi viser til Temarapport 2015-26 om tilknytningsplikten og ønsker å knytte noen kommentarer til denne.

Hafslund Varme AS er Norges største fjernvarmeselskap og leverer i dag om lag 1,7 TWh fjernvarme. Samtidig vil vi fremheve at vi nå også utvikler varmebaserte kjøleløsninger som vi tror vil kunne vokse i byer og tettsteder i årene fremover.

Forøvrig vil vi vise til at foreningen Norsk Fjernvarme avgir egen uttalelse om samme tema der tilknytningsplikten drøftes på et bredere grunnlag. Vi har derfor valgt et mer lokalt fokus på vårt innspill.

Kommunal handlefrihet – gjennomføring av lokale klima- og kommuneplaner

Vi mener at det vil være uklokt å redusere fleksibiliteten i energiforsyningen, og samtidig redusere kommunenes valgmulighet til å benytte lokale tilgjengelige og ofte lavverdige energiresurser som ellers går tapt. Bakgrunnen for tilknytningsplikten var, og er, å sikre energifleksibilitet og et robust energisystem, og dermed sikre lønnsomhet for utbygging.

Fjernvarme er en sentral del av mange kommuners energi- og klimaplaner, og veksten i byene innebærer et større behov for lokal planlegging. Tettere byer tilsier urbane energiløsninger, og da er fjernvarme en svært egnet form. Tilknytningsplikt til fjernvarme, blant annet i henhold til PBL § 27-5, er knyttet til fjernvarmekonsesjonen. Kommunen har imidlertid stor handlefrihet i hvordan de fatter vedtak innenfor konsesjonsområdet.

Mye av dagens fjernvarme er bygget ut i samarbeid med norske kommuner, også uten bruk av tilknytningsplikt i enkelte områder. En god kombinasjon av tilknytningsplikt og frivillighet har vist seg å være vellykket. Dette inkluderer og forutsetter en god og tidlig dialog mellom energiselskap, utbyggere og kommunen.

En fjerning av tilknytningsplikten innebærer at kommunen mister et viktig verktøy i byutviklingen, og dermed mister den også kontroll over hvordan en viktig del av

infrastrukturen i byen skal planlegges. I Oslo kommunes kommuneplan inngår tilknytningsplikten. Tilknytningsplikten har vært og er sentral i forbindelse med utvikling av nye byområder, nybygg generelt og rehabiliteringer. Dermed har kommunen sikret seg at:

- spillvarme fra byens avfallsforbrenningen og kloakksystem kommer til anvendelse, og som ellers ville gått tapt
- behovet for en kraftnettutbygging er blitt og blir redusert
- energifleksibiliteten er blitt styrket og gir en sikrere energiforsyning
- energiutnyttelse av ulike energivarer optimaliseres

Vi mener de nevnte momentene i alt for liten grad er vektlagt i rapporten, og ikke minst verdien av et fleksibelt oppvarmingssystem er for lett vint behandlet.

Oslo kommune er nå i ferd med å lage omfattende planer for områder som Furuset og Hovinbyen. Fjernvarme er en veldig aktuell og ønsket løsning her, men vil neppe la seg realisere uten at det er en form for tilknytningsplikt. I andre områder av byen der derimot av mindre betydning. Ergo ser vi for oss et mer dynamisk og fleksibelt regime enn i dag, der tilknytningsplikten kan praktiseres ulikt innen et konsesjonsområde.

Det pågår nå et større NFR-prosjekt (Norges Forskingsråd) i regi av energibransjen, Flexelterm, som ser på spillet mellom kraftsektoren i Norden og anvendelse av termisk energi. En av oppgavene i prosjektet er å lage en forbedret analysemodell for koblingen mellom kraftsystemet og termisk energi. De resultater som er i ferd med å fremkomme fra prosjektet understøtter de momenter som er nevnt ovenfor. I rapportens punkt 5.4, side 34, 2. avsnitt, siste setning påpekes det at «slik bidrar fjernvarme til å diversifisere energiforsyningen, noe som bedrer energisikkerheten»

Det er mange gode eksempler på byer hvor tilknytningsplikten gjelder begrensede byområder. Dette er også tilfellet for Oslo. Fjernvarmen står for 20% av energileveransene i Oslos oppvarmingsmarked og representerer 25% av tilgjengelig effektkapasitet. Dette har en stor verdi! I andre byer er andelen mye lavere og potensialet for å vokse er fortsatt betydelig. Vi mener derfor at det er viktig med forutsigbare rammevilkår som sikrer spillet mellom kraft og termisk energi til beste for energifleksibilitet og sikker energiforsyning. Av den grunn bør tilknytningsplikten bestå, men den kan godt praktiseres på en noe annen og bedre måte enn i dag.

Vennlig hilsen
Hafslund varme AS

Cato Kjølstad/s/
Direktør rammevilkår